

เทศน์เช้า วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๗

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

มันจะสิ้นปี พอมันสิ้นปี เห็นใหม่ คนเราว่าปีเก่า-ปีใหม่ สิ้นปีแล้วมีวันหยุด เรามาทำบุญ กุศลกัน บุญกุศลระลึกถึงเรา เพราะว่ามีชีวิต ทุกอย่างมันก็มีมา ถ้าไม่มีชีวิต สิ่งนั้นมันก็เป็น สมบัติสาธารณะอยู่อย่างนั้นแหละ เพราะมีเรา คำว่า “มีเรา” มีเรามาจากไหนล่ะ มีเราก็เวียนว่าย ตายเกิดไง ถ้าเวียนว่ายตายเกิด จิตมันเวียนว่ายตายเกิด พอเวียนว่ายตายเกิด บุญพาเกิด บุญพาเกิด ถึงเกิดเป็นมนุษย์ไง ถ้าเกิดเป็นมนุษย์ คนมีสามัญสำนึก เราจะคิดถึงชีวิตของเรา แต่คนที่ว่าเป็น คนดี คนดีเขาก็หาอาชีพเพื่อประกอบสัมมาอาชีพะ แต่ถ้าคนพาลละ คนพาลเขาเห็นแก่ตัว ทำสิ่ง ใดเขาคิดว่าเขาหาผลประโยชน์ของเขาอย่างเดียว คนเรามันแบ่งได้หลายระดับ เห็นใหม่ คน คน ไม่ทั่ว

แต่ถ้าเป็นมนุษย์ มนุษย์สมบัติ มนุษย์สมบัตินะ คนเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบ พระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาสอน สอนอะไร? สอนเรื่องการเวียนว่ายตายเกิด แต่เวลาสอน เรื่องเวียนว่ายตายเกิด มันก็ประเพณีวัฒนธรรม เพราะคนเรานะ การเวียนว่ายตายเกิดก็เข้าใจ แต่ เข้าใจแล้วก็ต้องการบุญกุศล ต้องการประสบความสำเร็จในชีวิต ต้องการการมีหน้ามีตาในสังคม โลกธรรม ๘ มีลาภเสื่อมลาภ มียศเสื่อมยศ ของนี้เป็นธรรมะเก่าแก่ คำว่า “ธรรมะเก่าแก่” มีมา ก่อนองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะตรัสรู้ มีมาก่อน แล้วมันก็จะมต่อไป คุณิ ศาสนาแรก ของโลกคือศาสนาถือผี ถือผีเพราะอะไร เพราะมันไม่มีผู้นำ ไม่มีใครรู้จริง ก็ถือความเชื่อของตัวเอง ความเชื่อของตัวเอง เพราะมันรู้ได้ มันสำนึกได้ สำนึกได้เพราะอะไร เพราะเราก็มีจิตวิญญาณ เหมือนกัน จิตวิญญาณในร่างกายนี้มันเวียนว่ายตายเกิดมา มันเคยพบเคยเห็นมา สิ่งที่เคยพบเคย เห็นมามันฝังอยู่ในหัวใจ สิ่งใดมันก็เชื่อของมัน

แต่เวลาเราเกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ตรัสรู้ธรรมขึ้นมา ตรัสรู้ธรรมขึ้นมา สิ่งที่ทำให้พ้นจากการเวียนว่ายตายเกิด การเกิด แก่ เจ็บ ตาย กับการไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย การไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย ใครเป็นคนรู้คนเห็นล่ะ? ก็ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นคนรู้คนเห็น พอคนรู้คนเห็นตามความเป็นจริงขึ้นมาแล้ว

ปรารถนา ปรารถนาให้คนมีความรู้เหมือนเรา วางธรรมและวินัยนี้ไว้ให้ศึกษาเล่าเรียนมา ศึกษาเล่าเรียนมาขนาดไหน กาลเวลามันผ่านไปมันก็ร่วงโรยเป็นธรรมดา ร่วงโรยเป็นธรรมดา

เวลาผู้ที่มีบุญมาเกิด หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านมาเกิด ท่านมาค้นคว้าของท่าน ท่านมาทำของท่าน นี่ทำของท่าน เวลาเราบวชมา เราบวชมา เกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา เวลาบวชได้พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เป็นสาวก-สาวกะ เป็นลูกศิษย์ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สิ่งนี้เวลาเราศึกษาธรรมวินัยที่เป็นศาสดาของเราๆ เราศึกษาแล้วเราก็เข้าใจไม่ได้ เวลาครูบาอาจารย์ท่านมีบุญมาเกิด ท่านค้นคว้าท่านศึกษาของท่าน ในเมื่อสังคัมมันต์เสื่อมลอยไป ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติ ด้วยความดีงาม สังคัมก็ว่าเกินหน้าเกินตาๆ

ถ้าเราเกิดในชาติตระกูลใดก็แล้วแต่ เรารู้จักชาติตระกูลของเรา เราเรียบเรียงได้ชาติตระกูลของเรา ปู่ ย่า ตา ยายมา นี่เรามาบวชเป็นพระ เราเป็นลูกศิษย์องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วยกัน แต่ความรู้ความเห็นของคนมันแตกต่างกัน ถ้าความรู้ความเห็นแตกต่างกัน เวลาครูบาอาจารย์ท่านประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ชาติตระกูลของเรา ชาติตระกูลของกรรมฐาน ถ้าชาติตระกูลของกรรมฐานกว่าจะได้สิ่งนี้มา การได้มา ได้มาเพราะเหตุใด ได้มาเพราะคนที่มีบุญมีกุศลนะ มีบุญกุศลมันฝืนกระแสสังคัมได้ไง ถ้าฝืนกระแสสังคัมไม่ได้มันก็ไหลตามสังคัมนั้นไป ถ้าไหลตามสังคัมนั้นไปมันก็บอกว่าเป็นพิธีกรรม อยู่กันเป็นพิธีกรรมไป มันก็อยู่ด้วยความเชื่อถือ เชื่อถือใครล่ะ? เชื่อถือสังคัม เชื่อถือโลกไง เชื่อถือโลกความเป็นใหญ่ ประเพณีวัฒนธรรมมันเป็นใหญ่ แต่ผู้ที่มีบุญกุศลเขาฝืนกระแสสังคัมนั้น

กระแสสังคัมนั้นมันชักนำไป คูตี เวลาเราเกิดมาผลของวิญญูๆ เกิดมาเหมือนกับสวะขึ้นหนึ่งลอยไปตามแม่น้ำ แม่น้ำมันจะไปติดที่ไหนก็ไปติดที่นั่น นี่ก็เหมือนกัน เราไปติดชุมชนใด กลุ่มชนใด ความเชื่อใด เราก็ติดอยู่ในความเชื่อนั้น ความเชื่อนั้นทำให้ชีวิตของเราหมดสิ้นไป แต่ถ้าคนมีบุญเขาไม่เชื่อชุมชนนั้น เขาพยายามสลัดออกจากชุมชนนั้น เขาจะไหลไปตาม เขาจะลงสู่มหาสมุทร ลงสู่ทะเลใหญ่ ลงสู่ความเป็นจริง ลงสู่อมตธรรม อมตธรรม แต่การกระทำแบบนั้น การกระทำแบบนี้มันทำด้วยบุคคลคนเดียว บุคคลคนเดียว บุคคลที่ฝืนกระแสสังคัม มันก็โดนโลกธรรมแผดเผา

เวลาครูบาอาจารย์ท่านขึ้นมาก่อน ท่านชักนำมาก่อน เราศึกษาๆ ศึกษามาแล้วไม่ให้ล้มชาติตระกูล เห็นไหม สกฏกรรมฐาน เวลาพระรณะ เวลาประจบสอพลอโยม เขาเรียก

ประทุษร้ายสกุล ประทุษร้ายสกุล ทำลายสกุลของตัว ทำลายสกุลของตัว ตัวเองมีชาติมีสกุล แล้วทำลายชาติสกุลของตัว ถ้าภิกษุเดือน เดือนครั้งที่ ๑ ครั้งที่ ๒ ครั้งที่ ๓ สวด สวดญัตติ ถ้ายังไม่ฟัง เป็นอาบัติสังฆาทิเสส

เวลาประทุษร้ายสกุล แล้วประทุษร้ายสกุลก็ประทุษร้ายสกุลของตัวเองด้วย ประทุษร้ายคุณงามความดี กว่าที่ญาติโยมเขาจะได้ประโยชน์ด้วย เขาทำบุญกุศลของเขา บุญกุศลของเขาเป็นทาน เป็นทานขึ้นมาเพื่อมาศึกษา ศึกษาธรรมวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ถ้าศึกษาแล้วเขาจะประพฤติปฏิบัติขึ้นไป เขาจะได้มรรคได้ผลของเขา แต่เราไปประทุษร้ายสกุล ประทุษร้ายเขา ประทุษร้ายด้วยความประจบสอพลอ เขาสอพลอมา เราก็สอพลอตอบกับเขาไป มันก็ไปหมักหมมกันอยู่อย่างนั้นแหละ แล้วมันจะเป็นประโยชน์กับใครละ มันไม่เป็นประโยชน์กับใครเลย เห็นไหม แม้แต่ทางพระก็เป็นอาบัติ เวลาทางโลกเขาก็เสียโอกาสของเขา

แต่ถ้าเราเชื่อตรง เราเชื่อตรง เวลาเทศนาว่าการ เวลาเทศนาว่าการมันเตือนกันไง เทศนาว่าการก็บอกถึงความถูกความผิด ถ้าความถูกความผิด ความถูกความผิดอย่างหยาบๆ เด็ๆ มาวัดเด็ๆ ก็ด้วยความเป็นวัย เขาก็ซุกซนของเขาเป็นธรรมดา พอผู้ใหญ่ขึ้นมาเราก็มีมารยาทแล้ว เราก็ไม่กล้าทำสิ่งนั้น แต่ถ้าเป็นผู้แก่ผู้เฒ่า ในวัฒนธรรมประเพณีของชาวพุทธ เราใช้ชีวิตเราทั้งชีวิต เราทำหน้าที่การงานมาจนเกษียณแล้ว เราจะทำอย่างไรต่อ เขาก็ไปจำศีลกัน จำศีลเพื่ออะไรละ? เพื่อบุญกุศล เพื่อให้หัวใจมันมีที่พึ่งพาอาศัย เวลาจิตใจที่มันพัฒนาการ วิวัฒนาการเป็นขั้นเป็นตอนขึ้นไป

เวลาจิตใจของเราก็เหมือนกัน เรามีศรัทธาความเชื่อ เรื่องของทานๆ ถ้ามีความเชื่อ ครูบาอาจารย์ที่ดี ครูบาอาจารย์ที่ดี ที่มาวัด เห็นใจไหม? เห็นใจ มันต้องขวนขวาย เสียทั้งเวลา เสียทั้งทุกข์ อย่าง เสียเวลา เสียเวลาเพื่ออะไรละ? เสียเวลาเพื่อให้หัวใจมันได้สัมผัสใจ เข้าใกล้ผู้มีศีล เข้าใกล้ผู้มีศีลผู้มีธรรม นี่เข้าใกล้ เข้าใจแล้วมันเห็นกิริยา คุณติ เวลาพระสารีบุตรไปเห็นพระอัสสชิ พระอัสสชิเดินบิณฑบาต เห็นกิริยาอย่างนั้นมันยังน่าเลื่อมใสเลย นี่ก็เหมือนกัน เราเข้าไปใกล้ทำไมท่านดำรงชีวิตของท่านได้ อยู่วัดอยู่วา อยู่กับโคนไม้อยู่กับต้นไม้ทั้งวันทั้งคืน ทั้งปีทั้งชาติ ท่านอยู่ของท่านได้ละ แล้วของเรา เวลาเราอยู่ของเรา มีเครื่องอำนวยความสะดวกต่างๆ อย่างทำไมเราทุกข์ เรายากละ เราปากกัดตีนถีบขึ้นมา จิตใจของเราทำไมมันเร่าร้อนขนาดนั้นละ ทำไมท่านอยู่ของท่าน ท่านอยู่ของท่านได้ละ ท่านต้องมีสิ่งใดเป็นเครื่องอยู่ดี ถ้ามีเครื่องอยู่ นี่มันสนใจ

เราไปวัดไปวาทีเพื่อไปทำบุญกุศล ทำบุญกุศลแล้วเห็นสมณะ ถ้าสมณะที่มีคุณธรรมเป็นมงคลของชีวิต ถ้ามงคลของชีวิตนะ แล้วเราอยากเป็นสมณะใหม่ละ เราอยากมีความสุข ความสงบ ความระงับในหัวใจของเราใหม่ ถ้าเรามีความสุข ความสงบ ความระงับในหัวใจของเรา เราต้องซื้อสัตย์ ไม่ประทุษร้ายคุณงามความดีของเขา ไม่ประทุษร้ายโอกาสของเขา โอกาสของเขาจะพัฒนาของเขา ถ้าพัฒนาของเขา แต่ถ้าเป็นกระแสสังคม อ้าว! ก็ฉันเป็นคนดี ฉันทำคุณงามความดี พระก็ต้องตอบสนองสิ ถ้าตอบสนองมันก็เป็นสวะติดอยู่ตรงนั้นไง จิตใจมันไม่พัฒนาขึ้นไปไง มันก็ไม่สูงส่งขึ้นไปไง ถ้าจิตใจมันจะสูงส่งขึ้นไป สูงส่งขึ้นไปอย่างไรละ

ทำบุญร้อยพันพันไม่เท่ากับถือศีลบริสุทธิ์หนึ่ง คำว่า “ถือศีลบริสุทธิ์” ศีลของเราอยู่วัดอยู่วาทีถือพรหมจรรย์ของเรา ถ้าเราถือศีลบริสุทธิ์ร้อยพันพันไม่เท่ากับเกิดทำความสงบของใจขึ้นมาหนึ่งคือสัมมาสมาธิ ที่ว่าว่างๆ ว่างๆ กันอยู่นั้น ที่ทำกันอยู่นั้นประทุษร้ายทั้งนั้นแหละ ประทุษร้ายโอกาสของเขา

ถ้าเขาทำจริงของเขา เขาได้สมาธิของเขา มันเป็นปัจจัยตัดตั้ง สันติภูมิจโก เขาจะเห็นคุณค่าของใจของเขาเลย

ไอนี้ว่าว่างๆ ว่างๆ ว่างๆ ก็สร้างอารมณ์ว่างๆ สร้างให้มันว่าง ก็คิดให้มันว่าง การทำความสงบของใจมันว่าง แล้วว่างจริงหรือเปล่าละ รสของธรรมมันไม่ปัจจัยตัดตั้ง ไม่สันติภูมิจโก มันไม่ฝึใจหรอก

พูดถึงมีสมาธิร้อยพันพันไม่เท่ากับเกิดปัญญาขึ้นมาหนึ่ง ปัญญาคือภาวนามยปัญญา ปัญญาอย่างนั้นมันจะตำรอกมันจะคายกิเลสของมันได้เป็นชั้นเป็นตอนนะ ปัญญาอย่างนั้น ปัญญาคือภาวนามยปัญญา ปัญญาที่ไปแก้ไขอวิชชา ปัญญาที่ไปแก้ไขความโง่เขลาของปฏิสนธิจิต ของไอ้จิตที่เวียนว่ายตายเกิด มันปิดหูปิดตามันถึงได้ไปเกิดในครรภ์ มันถึงได้จุติในไข่ มันถึงได้ลงไปใต้น้ำคร่ำ มันถึงโอบปาดิกะ มันเวียนว่ายตายเกิด แล้วมันอยู่ที่ไหนละ

ศาสนา เราเห็นว่าเราไปศึกษาพระพุทธศาสนา ศาสนา นิธรรมและวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ศึกษามาก็ศึกษามาให้ปฏิบัติ ศึกษาмаคั่นคว้านี้ไง ถ้าเราไม่ประทุษร้ายเขา เขาก็ต้องขวนขวายของเขา ถ้าจิตใจเขาอ่อนด้อย “ก็เกิดมาก็แค่เป็นชาวพุทธ ได้ทำบุญกุศลก็เพื่อสมบัติของเรานี้ก็พอใจแล้ว” เห็นไหม บั๊ว ๔ เหล่า ถ้าอย่างนั้นเขามีสติมีปัญญาอย่างนั้น แต่เขาก็ได้โอกาสของเขา มันเป็นสาขบุญสาขกรรม อย่างไรก็ดีแล้วแต่ ถ้าเขาได้มนุษย์สมบัติ เขามีศีลมี

กรรมของเขา เวลาเวียนว่ายตายเกิด เกิดในมนุษย์สมบัติ เกิดในมนุษย์สมบัติไม่ตกในอบายภูมิ ไม่ตกไปในที่ต่ำ

คำว่า “ไม่ตกในที่ต่ำ” เราก็ไม่อยากตกไปที่ต่ำ เราอยากจะขึ้นที่สูง ถ้าอยากขึ้นที่สูง ที่สมควรปรารถนา ถ้าเรามีปัญญา เราได้ศึกษา ครุบาอาจารย์ เราได้ประพฤติปฏิบัติของเรา ถ้าเรามีสติปัญญาของเรา เราทำของเราขึ้นมาได้ เวลานั้นสมุจเฉทปหาน สักกายทิฏฐิ ความเห็นผิดในความเห็นในร่างกาย ความเห็นผิดในธาตุ ๔ ถ้าเกิดความเห็นผิด ปิศอบายภูมิ ถ้าปิศอบายภูมิ ไม่ลงต่ำแล้ว มันจะขึ้นสูงอย่างเดียว เห็นไหม

เขามีโอกาสของเขา ใจของเขา เราไม่ไปประทุษร้าย คือว่าให้เขานอนจมอยู่กับความคิดของเขา ทำบุญกุศลก็เป็นผู้ที่มีอำนาจวาสนาบารมี เป็นผู้ใหญ่ผู้โต ไปถึงวัดก็อึ้งอ่าง มันคับศาลาไปเลย มันคับไปหมด นั่นแหละทฎฐิมานะ แต่ถ้าคนที่มีความดี ครุบาอาจารย์ของเราทำน้อมน้อมถ่อมตน คำว่า “อ่อนน้อมถ่อมตน” นะ ไปที่ไหนไม่มีใครรู้จัก ไม่มีใครรู้จักก็ไม่มีใครรู้จัก ยิ่งไม่มีใครรู้จักยิ่งดี แต่ถ้าไปที่ไหนใครรู้จัก คำว่า “รู้จัก” เขาเคารพบูชาของเขา เขาเคารพบูชาของเขามันก็เป็นบุญกุศลของเขา

เรายกมือไหว้พระ พระพุทธรูป พระธรรม พระสงฆ์ เวลาเรากราบพระ ใครได้บุญ การอ่อนน้อมถ่อมตน จิตใจมันลงพระพุทธรูป พระธรรม พระสงฆ์ ถ้ามันยกมือไหว้พระได้ จิตใจของเขาเขามีวัฒนธรรม สังเกตได้ไหม พระในปัจจุบันนี้เราไม่กล้ายกมือไหว้กันนะ เราไม่ยกมือไหว้ใคร ยกมือไม่ขึ้นเลย แต่ถ้าจิตใจมันน้อมลงนะ มันยกมือขึ้นได้ มันคารวะ จิตใจที่คารวะ เหมือนเรามีพ่อแม่ มีพ่อแม่ เราคิดถึงพ่อคิดถึงแม่เรานะ วันสำคัญเราจะกลับไปหาพ่อหาแม่ เราจะอุปัฏฐากพ่อแม่เรา นี่เรามีศาสดา มีองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มีพระรัตนตรัย พระพุทธรูป พระธรรม พระสงฆ์เป็นที่พึ่ง หัวใจที่มันมีที่พึ่ง มีที่อาศัยมันจะว่าแห้วไหม หัวใจที่มันว่าแห้วเพราะมันไม่มีที่พึ่งอาศัยนะ

มนุษย์เรา ถ้าพ่อแม่เราอยู่เรายังอบอุ่นอยู่นะ เรายังคิดถึงพ่อแม่เราได้นะ คนที่พ่อแม่เสียแล้ว เราคิดถึงพ่อแม่เราได้ แต่พ่อแม่เราเสียแล้ว พ่อแม่เราเสียแล้วนะ เราคิดได้เราก็ทำบุญกุศลอุทิศให้พ่อแม่ของเรา พ่อแม่อยู่มีความรู้สึกอย่างหนึ่งนะ พ่อแม่เสียไปแล้วจะมีความรู้สึกอีกอย่างหนึ่งนะ

นี่ก็เหมือนกัน จิตใจคนที่ไม่มีที่พึ่งเลย ไม่เคารพบูชาพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ รัตนตรัยของเรา แก้วสารพัดนึกเราไม่เคารพบูชามันก็มีความรู้สึกร่างอย่างหนึ่งนะ ถ้าจิตใจที่มันเคารพบูชาณะ คนที่เคารพบูชา บางคนมาที่นี้นะ เขาไม่กล้าขับรถเข้ามา เขาจอดรถที่ปากประตู แล้วเขาเดินเข้ามา เราบอก “โยมมาจากไหนล่ะ”

“หนูเอารถมาค่ะ หนูจอดไว้หน้าประตูแล้วหนูเดินเข้ามาค่ะ”

เราไม่ถามต่อแล้ว เพราะจิตใจของเขา เขาเคารพอะไร เขาเคารพผู้ที่ประพฤติปฏิบัติธรรม เขากลับไปกระเทือนของเขา เขามาวัดแล้วเขาอยากได้นุญกุศลของเขาเต็มไม้เต็มมือของเขา เขาไม่ได้อยากได้อุศล ไม่อยากได้สิ่งที่เป็นบาปเป็นโทษกับเขาไป นั่นคือน้ำใจของเขา

มันอยู่ที่น้ำใจของคน แล้วมันแสดงออกตามกิริยาที่เขาทำนั่นล่ะ ถ้าน้ำใจของเขา ในใจของเขาเป็น นี้อ่อนนุ่มถ่อมตนใจ ครูบาอาจารย์ของเรา ยิ่งสูงยิ่งน้อมลงต่ำนะ ยิ่งสูงยิ่งน้อมลงต่ำ ถ้าไม่มีใครรู้จัก ท่านทำเป็นพระธรรมดา พระทั่วๆ ไปเลย แต่ถ้าคนรู้จักท่าน ท่านก็รับเคารพเขา อันนั้นมันเป็นบุญกุศลของเขา นั่นเป็นเรื่องของหัวใจของเขา มันมีที่พึ่งอาศัย แล้วถ้าเราพูดอะไร เรามีพูดอะไร ของเรา เรากำหนดพูดอะไรของเรา เรามีสติของเรา เรายังรักษาใจของเราได้ แล้วเรามีสมาธิของเรายังตั้งต้นตั้งใจ มันตั้งต้นที่ไหน? มันตั้งต้นที่ว่าจิตใจของเราอยู่กับเรา ทำไมเราไม่รู้จักมัน ทำไมเราไม่รู้จักมัน ทำไมเราไม่รู้จักใจเราล่ะ ทำไมเราไปเห็นแก้วแหวนเงินทองมีค่าล่ะ ทำไมเราต้องการโลกธรรม ๘ ให้คนสรรเสริญล่ะ ให้คนสรรเสริญ ครูบาอาจารย์ท่านมีชื่อเสียงท่านหลบท่านหลีก ท่านรับภาระไม่ไหวใจ ท่านให้คนเข้าไปหาท่าน ท่านรับภาระไม่ไหว ท่านจะหลบจะหลีกของท่าน

แต่ไอ้ที่เขาเป็น เขาเป็นในใจของเขา นั่นคุณธรรมของเขา นั่นละคุณงามความดีของเขา เขายังมีคุณงามความดีมากขนาดไหนเขายังอ่อนนุ่มถ่อมตน เขายังสงบเสงี่ยม เขายังระงับ เขายังไม่ต้องการบาปต้องการกรรมเข้าไปในหัวใจของเขา เพราะมันเจ็ด เรามาทุกข์มายากกันอยู่ที่นี่ เพราะอะไร ที่เรามาทุกข์มายากกันอยู่ที่นี่ บาปกรรมที่มันมาทุกข์มายากกันอยู่ที่นี่ แล้วถ้ามันมีบุญกุศลล่ะ บุญกุศล เห็นไหม คุณดี องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ขึ้นมา เกิดเป็นเจ้าชาย สิทธัตถะ เวลาไปที่สวนเห็นคนเกิด คนแก่ คนเจ็บ คนตาย มันเริ่มเอะใจ สุดท้ายแล้วเราจะแก้ อย่างไรล่ะ มันต้องมีฝ่ายตรงข้ามที่ไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย แล้วจะอย่างไรล่ะ ท่านออกแสวงหาของท่าน จนถึงที่สุดแล้วมันดับหมด ไอ้อวิชชา ไอ้ตัวมีดบอดมันพาให้เกิด ให้แก่ ให้

เจ็บ ให้ตาย แล้วพอมันสำรอกมันคายแล้วมันจบแล้ว ธรรมชาติ มันไม่มีอะไรพาให้เกิด ให้แก่ ให้เจ็บ ให้ตายอีกแล้ว

ถ้ามันไม่มีการเกิดมันก็ไม่มีการแก่ ถ้าไม่มีการแก่มันก็ไม่มีการเจ็บ ไม่มีการเจ็บมันก็ไม่มีการตาย มันไม่มีใครเกิดไม่มีใครตาย แล้วมันคืออะไรล่ะ? มันคือความเป็นธรรมชาติ ความเป็นสังขาร แสงหาที่ไหนล่ะ? ก็แสวงหาในใจเรานี้ไง

ถ้าจิตมันสงบเข้าไปแล้ว ของอยู่กับเราทำไมเราไม่รู้ ของอยู่กับเรา เหมือนของหายไป เพชรนิลจินดาเราหายไปแล้วไปหาให้เจอ นี่ก็เหมือนกัน ชีวิตทั้งชีวิตปล่อยให้อวิชชามันครอบงำ ปล่อยให้แสวงหาเอาแต่ลาภสักการะ เอาแต่ที่มันพอใจ ไม่เคยสงสารมันเลยนะ พอถึงมันหมด พอมานเจอตัวมัน โอ้โฮ! มันตื่นตื่น พอมันตื่นตื่นแล้วจะลงองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแล้ว เพราะสิ่งที่มีค่านี้ไม่มีใครรู้จักกับเรา ความรู้สึกอันนี้ เราเป็นสมาริก็เป็นเฉพาะเรา ไม่มีใครรู้จักกับเรา เว้นไว้แต่พวกเทวดา อินทร์ พรหม สิ่งที่เขาเป็นโลกของจิตวิญญาณเหมือนกัน เขาจะรู้สิ่งนี้ได้ รู้สิ่งนี้ได้ เขาอนุโมทนากับผู้ที่ทำได้อย่างนั้น แล้วถ้าเขาเกิดมีปัญญาภาวนามยปัญญาเกิดขึ้นมา เขาชำระของเขา ผู้ที่ปฏิบัติอย่างนี้เขาจะแสวงหาที่สงบที่สงบ เขาจะไม่คลุกคลี เขาจะเข้าป่าเข้าเขา เพราะนั่นคือโอกาสปฏิบัติของเขา

เราเวลาทำงาน เราทำงาน เราต้องการความสงบของเรา ต้องการให้งานของเราประสบความสำเร็จ ไอ้การภาวนามันยิ่งละเอียดกว่านั้น คนที่มีคุณธรรมมากขนาดไหน เขายังสงบเสงี่ยม เขายังสงบระงับของเขา สิ่งนั้นจะเป็นประโยชน์กับเขา แล้วเรามาอยู่ในสำนักปฏิบัติ เราต้องหมั่นเป็นสัจปายะ เราต้องมีสัจปายะ เราต้องเกรงอกเกรงใจกัน คำว่า “เกรงอกเกรงใจกัน” ทุกคนเกลียดความทุกข์ ปรรณาคความสุข ทุกคนปรารถนาคุณงามความดี แล้วเขากำลังพยายามทำคุณงามความดีอยู่ เราอย่าพยายามทำให้เสียไปกระทบกระเทือน อย่าส่งเสียงดัง อย่าทำสิ่งใดไปกระทบคนอื่น คนที่เขาใจเขาไม่ต้องการบาปกรรมอย่างนี้ไง เขาไม่ต้องการเห็นไหม เขาทำคุณงามความดี เราไปทำความกระทบกระเทือนให้เขา มันจะเป็นบาปเป็นกรรมกับคนคนนั้น คนที่ทำคนนั้นจะเป็นบาปเป็นกรรม ถ้าคนมีสติปัญญาเขาเข้าใจได้อย่างนี้ เขาพยายามไม่ทำของเขา นี่หมั่นเป็นสัจปายะ เขาแสวงหาสิ่งนี้กัน แสวงหาสิ่งนี้กันไง แล้วเราก็คือมาแสวงหาสิ่งนี้ แล้วเราทำไปกระทบกระเทือนคนอื่น เราไปกว้านบาปกว้านกรรมมาเผาเราเอง

ใครทำอะไรได้ เวลาบอกพูดถึงเรื่องกรรมๆ “อู๊ย! อะไรก็กรรม อะไรก็กรรม เป็นพวกที่
ยอมรับ ยอมจำนน”

ไม่ได้ยอมจำนน กรรมคือกรรมดี ตอนนี้เรามาทำบุญกุศลกัน เรามาสร้างคุณงามความดี
เราทำความสงบของใจของเรา นั่นก็คือกรรม กรรมดี กรรมดีและกรรมชั่ว กรรมคือการกระทำ
เราทำคุณงามความดีของเรา ทำคุณงามความดีของเรา โลกชาตุนีไม่มีใครรู้จักช่างหัวมัน เราทำ
ของเราเอง เราทำของเราเอง เราสู้ เราทำดีทำชั่ว เราสู้ เราทำของเรา เพื่อประโยชน์กับเรา เป็น
สันติภูมิโลก เป็นปัจจัยตั้งเพื่อหัวใจของเรานะ

เรามีชาติมีตระกูล เรามีครูบาอาจารย์ที่ท่านประพฤติปฏิบัติเป็นผู้นำ เราศึกษาสิ่งนั้นแล้ว
เป็นคติเตือนใจเพื่อประโยชน์กับเรา เป็นประโยชน์กับเรา ทำเราให้ประสบความสำเร็จในชีวิต
ของเรา เอวัง